

ČTYŘI GÓLY NA DOVRŠENÍ PADESÁTKY

Když se dělí sláva. Z tribun Nou Campu ho hypnotizuje bezmála sto tisíc párů očí. Nevnímá to. Nikdy přehnaně neprožívá pohledy fanoušků, odjakživa dokáže soustředit veškerou vnitřní sílu na to, co právě dělá. V určitých okamžicích je hluchý a netečný k okolí. Říká se o něm, že je největší introvert mezi introverty.

Míč leží na bílé značce vzdálené jedenáct metrů od brankové čáry. Jen a jen na tento bod se soustřeďují jeho myšlenky. Pokutový kop, španělsky řečeno *tiro penal*. Rozebíhá se krátkými krůčky, prudce švihne levou nohou, nártem udává míči směr doprava, k tyči branky Espanyolu Barcelona. Argentinský gólman Cristian Álvarez se na tu stranu vrhá, ale na vystřelený míč nedosáhne. K sakru, nebylo to tak daleko! Dneska aby se picnul z toho, co s ním ten malý génus, navíc jeho krajan, provádí.

Úspěšný střelec krátce zvedne ruce nad hlavu, ale nijak moc dramaticky, spíše rozpačitě, jen jakoby z povinnosti. Takových

gólů Lionel Messi už nasázel! Gól jako gól, i když z penalty je to o něco lehčí. Lehčí? Jak kdy. Zrovna nedávno bylo místo svistu sítě slyšet dunění břevna branky Chelsea...

Tenhle gól do brány Espanyolu není tak docela obyčejný, proto jeho oči září přece jen jasněji než jindy.

Na tribuně tleská Jorge Messi, jeho pyšný otec.

Leo se obrací jako na obrtlíku a žene se k postranní čáře. Pep Guardiola vstává z lavičky, tleská, usmívá se a čeká těsně u lajny. Pak rozevívá náruč, do které vklouzne jeho nejdrobnější a současně největší svěřenec. Několik vteřin se k sobě tisknou, trenér mladíka téměř otcovsky pohladí po vlasech...

Je to slavný den obou protagonistů. Guardiola se loučí s Barcelonou. Před několika hodinami oznámil, že po čtyřech sezónách u *Blaugranas* končí. Tohle je jeho zápasové rozloučení před domácími diváky, následující poslední ligový duel na hřišti Betisu Sevilla už nic nezmění ani na jeho rozhodnutí, ani na tom, že *Barça* neobhájí mistrovský titul. Pak ještě finále *Copa del Rey*...

Zápas končí, FC Barcelona vítězí nad svým městským rivalem Espanyolem 4:0. Fanoušci na tribunách zvedají výtvary lidové tvořivosti, podomácku vyrobené transparenty. Na všech září dvě slova: *Gràcies Pep*. Děkujeme, Pepel! Děkujeme ti, že jsi z našeho mužstva vytvořil nejzajímavější, nejvšestrannější, neobávanější, nejlepší celek na světě.

Guardiola volně kráčí na hrací plochu, v ruce svírá mikrofon. Rozhlíží se po nabitých ochozech, nervózně si s mikrofonem pohrává, neklidně přešlapuje, čeká, až se jásos uklidní a bude moci promluvit.

„Děkuju vám... Děkuju vám... Díky, že jste mě i mužstvo po celou tu dobu podporovali. Vaši podporu jsme skutečně cíti-

li... Myslím, že se nevidíme naposled, můžete se na mě spolehnout.“

Jako odpověď zní další bouřlivý aplaus.

Několikrát během proslovu si Guardiola sahá prstem do koutku oka, aby zatlačil slzu dojetí dřív, než mu sklouzne po tváři. Tmavý přiléhavý oblek, úzká kravata téže barvy na bílé košili, holá hlava, dvoudenní vousy na tvářích. Uvnitř duše jednačtyřicetiletého elegána chlapecké postavy bojují rozpaky se suverenitou. Spíš než kouče nejlepšího světového mužstva připomíná středoškoláka po úspěšné maturitní zkoušce.

„Všem mnohokrát děkuju. Zejména těm, kteří byli ke mně nejbliž, protože každý den tvrdě pracovali, aby si všichni mohli naši hru užívat,“ pokračuje Guardiola.

Na plošné obrazovce Nou Campu se objevují pohyblivé fragmenty jeho závratné kariéry. Dívá se spolu se svými hráči. Leo těká očima střídavě na obrazovku a na loučícího se trenéra.

Pep se v předtuše dalších událostí rozhlíží po únikové cestě. Ale hráči ho nespouštějí z očí, jakmile projekce pohasíná, těsně ho obklopují a za chvíli už létá nad jejich hlavami. Nevyhne se tomu. Opatrně mu pak pomáhají do vertikální polohy a vytvářejí řetěz po obvodu kruhu na půlící čáře. Pep stojí uprostřed, rozhlíží se po tribunách, očima se loučí. Nikdo přesně neví, co se mu honí v hlavě, ale není těžké si to domyslet.

Několik dní nebylo jasné, jak se Guardiola, kterému končila smlouva, rozhodne. Bylo to pouze na něm. Ani jeho hráči nic nevěděli. Jen doufali, že zůstane.

„Jsme na tom stejně jako vy,“ řekl Lionel Messi novinářům. „Čekáme na jeho vyjádření. Chceme, aby s námi pokračoval. Bude to pro dobro všech, v první řadě nás hráčů, ale také celé-

ho klubu. Odehráli jsme pod ním čtyři výborné sezony a podle mého názoru je pro Barcelonu důležitější než já.“

Messi během dalších vět naznačuje, že Barcelona bude pochopitelně fungovat i bez Guardioly, ale na jejích hráčích se to může projevit. „Bez Guardioly by bylo všechno jiné. Bylo by velmi složité najít trenéra, který by dokázal to, co dokázal on. Hrajeme dobře hlavně díky tomu, jak nás trenér připravuje a jakou taktiku nám ordinuje pro zápasy.“

Jenomže úspěšný kouč oznamuje, že se rozhodl neprodloužit smlouvu a z klubu odejít! Učiní tak po sezoně, která se Barceloně pod jeho vedením vydařila nejmíň. Těsně před závěrem totiž tým vypadl v semifinále Ligy mistrů a přišel i o domácí titul, který získal největší rival, jakého si lze představit, Real Madrid, dokonce s rekordním počtem 100 bodů. Reálná šance zbyla Kataláncům pod Guardiolyvým vedením už pouze ve Španělském poháru, ve finále s Bilbaem.

„Přišla ta správná chvíle skončit, protože jsme vypadli ze dvou největších soutěží,“ míní Guardiola. „Důvod je prostý: každodenní nároky za ty čtyři roky unaví každého. Být čtyři roky trenérem Barcelony, to je věčnost. Potřebuju si trochu odpočinout. Navíc si myslím, že nový trenér přinese týmu něco, co já jsem mu už dát nemohl.“

Guardiola získal pro Barcelonou čtrnáct trofejí včetně dvou v Lize mistrů, na mistrovství světa klubů a tří titulů španělského mistra. Pod jeho vedením si katalánský celek vysloužil pověst nejlepšího týmu světa.

Původně podepsal Guardiola s Barcelonou dvouletý kontrakt do léta 2010. Ten pak dvakrát prodloužil, vždy o jeden rok. To, že v roce 2012 s rozhodnutím otálel, leccos naznačilo. „Velmi

se omlouvám, nechtěl jsem vytvořit atmosféru nejistoty,“ řekl o svém mlčení. „Možná jsem udělal chybu.“

Byl dávno rozhodnutý skončit? Nebo čekal, až jak dopadne závěr sezony?

Když se o Guardiolorově rozhodnutí dozvěděl Lionel Messi, prohlásil: „Chtěl bych Pepovi z celého srdce poděkovat za to, co udělal pro mě a mou kariéru. Kvůli emocím, které cítím, jsem raději nechtěl být na tiskové konferenci, ani nikde blízko.“

Ano, na tiskové konferenci, kde Pep oznámil, že odchází, zasedli vedle končícího trenéra Iniesta, Xavi, Puyol, Valdés, Piqué a Fàbregas, jenom Leo chyběl. Obával se, že by nezkontroloval své emoce a rozbřečel se. Tolik pro něj Guardiola znamenal a znamená.

Než došlo ke jmenování Guardioly hlavním koučem Barcelony, dělal asistenta Nizozemci Franku Rijkaardovi a vedl B-tým. Teprve pod Pepem se stalo barcelonské mužstvo prototypem naprosto originálního stylu hry. Fotbalový král Pelé se nechal slyšet, že velmi úspěšný barcelonský styl by měl být příkladem pro ostatní kluby, protože díky němu vždycky vítězí technické dovednosti nad silou.

Hra je založena na velkém počtu krátkých přihrávek před soupeřovým pokutovým územím, na sérii narážek zejména mezi Messim, Xavim, Iniestou, Alvesem, Pedrem nebo Fàbregasem. Dlouhé držení míče protihráče mate, skoro by se dalo říct, že uspává, a vtom přijde kolmá přihrávka buď na nabíhajícího Messiho, nebo na koncového hráče, tedy buď na Davida Villu, nebo na Alexise Sáncheze, který se ocitá v gólové šanci. Srbský obránce Vidić z Manchesteru United tvrdí, že dlouhé držení míče barcelonskými hráči soupeře psychicky deptá. Naopak diváky tanec

s míčem v podání skupiny Messi & spol. přímo fascinuje. *Barça* je schopna držet míč v průměru mezi 70 a 80 procenty času hry. Naopak jakmile ho ztratí, okamžitě nasadí presink, aby se k němu zase co nejdříve dostali. To rovněž vytváří u soupeře silně depresivní dojem.

„Styl fotbalu, jaký Barcelona praktikuje, chtějí lidé sledovat. Opravdu doufám, že taková bude budoucnost, že technická dovednost vyhraje nad silou,“ vyjádřil se Pelé na internetových stránkách Mezinárodní fotbalové federace FIFA. „Podívejte se třeba na Němce. V současnosti hrají mnohem techničtější fotbal, tedy přesně takový, jaký toužíme vidět. Chceme, aby byl míč v pohybu, nikoli aby dominovaly týmy, které jsou jen velmi dobře organizované, ale krásu fotbalu potlačují.“

Pelé, někdejší hvězda brazilského mistra FC Santos, si při této příležitosti ohlédl vlastní polívčičku: „V poslední době jsem hodně sledoval Barcelonu a hrají jako Santos v době mé největší slávy nebo jako Benfica, Ajax, AC Milán a Real Madrid, které určovaly herní standard a díky své hře se dokázaly dlouhodobě udržet na vrcholu.“

Josep Guardiola byl sám vynikající hráč, patří k nejlepším, kteří vyšli z lůhny *Barçy*. Za jedenáct let v prvním mužstvu (1990 až 2001) odehrál 572 zápasů, z pozice záložníka se vypracoval ke klíčové roli dirigenta hry. Oplýval úžasným herním přehledem, ale pokud šlo o střelbu, nebyla nijak slavná: dosáhl pouze deseti gólů. Neměl ovšem za úkol střílet, nýbrž z hloubi pole rozdávat přihrávky. Mnozí odborníci se shodli, že mohl být ještě lepší, kdyby k tomu měl výraznější tělesné dispozice. Jako člen *Dream Teamu* vedeného Johanem Cruyffem vybojoval v sezoně 1991/92 Pohár mistrů, v ročníku 1996/97 Pohár vítězů pohárů, má i šest

titulů španělského mistra a dva triumfy ve Španělském poháru. Velmi si cení také zlaté olympijské medaile z roku 1992, za španělskou reprezentace odehrál 47 zápasů a vstřelil pět branek.

Poté, co Guardiola oznámil, že trenérskou smlouvu neprodlouží, vyjádřil prezident klubu Sandro Rosell přání své i mnoha jiných lidí, aby se do *Barçy* v roli trenéra jednou vrátil. „Každý ho tady miluje a přeje si, aby se vrátil. Odešel opravdu stylově a věřím, že se stylově i vrátí. Na Nou Campu to byl hukot, bylo to fantastické,“ popsal své pocity z rozloučení.

Pep si ale pamatuje, že jeho první odchod v roce 2001 z klubu nebyl tak idylický, jak se někteří teď snaží líčit. Přestupoval do italské Brescie s pocitem určitého zneuznání. Chápe ovšem, že na špatné se rádo zapomíná.

Když teď Pep ohlásil svůj druhý odchod z Nou Campu, média, jak jim ostatně přísluší, okamžitě přispěchala s řadou jmen jeho možných nástupců, mezi nimiž byli Marcelo Bielsa z Bilbaa, trenér AS Řím a bývalý hráč Barcelony Luis Enrique, kouč národního týmu Francie Laurent Blanc, trenér Španělska Vicente del Bosque a rovněž nedávno propuštěný kouč Chelsea André Villas-Boas.

Prezident klubu Sandro Rosell však tyto úvahy záhy utnul. Na tiskové konferenci oznámil, že tým od nové sezony povede dvaatřicetiletý Tito Vilanova, bývalý hráč Celta Vigo a Mallorky, který nastoupil jako Guardiolaův asistent už u rezervního mužstva v roce 2007.

„Rozhodli jsme se pro Tita, protože je symbolem našeho obrazu a ideálu, nebojí se dát přípravě čas navíc,“ sděluje sportovní ředitel klubu a bývalý elitní brankář Andoni Zubizarreta a pak pozoruje udivené pohledy novinářů.